

Utenriksdepartementet
v/Utenriksråden
Postboks 8114 Dep

Arkivkode/ File no:

Vår ref./ Our ref.:

Ingen

1600751

Kopi til:

Avdeling for økonomi og utvikling
Regionavdelingen
Avdeling for FN og humanitære spørsmål
Seksjon for utviklingspolitikk
Seksjon for humanitære spørsmål
Direktøren, Norad
Seksjon for utviklingsstrategi og økonomisk
styresett, Norad

Deres/ Dykkar ref./ Your ref.:

Vår saksbeh./ Enquiries:

Anette Wilhelmsen

Dato/ Date:

20.03.2017

Oversendelsesnotat: Deskstudie: Hvordan arbeide i langvarige humanitære kriser (Rapport nr. 2/2017)

Formålet med studien var først og fremst å kartlegge lærdommer om hvordan arbeide helhetlig i langvarige, humanitære kriser, samt analysere utfordringer knyttet til bruk av lærdommene.

Studien er basert på eksisterende litteratur, samt intervjuer av personer som jobber med tematikken i UD, Norad og humanitære hjelpeorganisasjoner. Den ble gjennomført av Overseas Development Institute (ODI) i samarbeid med Christian Michelsens Institutt (CMI), på oppdrag fra Evalueringsavdelingen. Seksjon for utviklingspolitikk, seksjon for humanitære spørsmål og regionavdelingen i UD, og arbeidsgruppen for langsiktig utvikling og humanitær innsats i Norad har vært konsultert underveis i arbeidet.

Funn og konklusjoner

Studien viser at det er flere lærdommer og erfaringer som fremtidig innsats i langvarige humanitære kriser kan bygge på:

- Koordinering og kontekstforståelse hos humanitære- og utviklings-aktører i langvarige krisesituasjoner kan styrkes ved å utarbeide og bruke felles kontekst- og sårbarhetsanalyser.
- En helhetlig tilnærming styrkes når spesialister innen humanitær innsats og langsiktig utvikling arbeider sammen.
- Bruk av lokal kapasitet bidrar til å øke relevansen av innsatsen i forhold til lokale behov.
- Bygging av motstandskraft i lokalbefolkningen bidrar til å minske risiko og redusere sårbarhet ved kriser og konflikter.
- Fleksibel finansiering gjennom å tilpasse responsen til endrede behov bidrar til å øke forutsigbarheten.
- Bruk av kontantoverføringer til kriserammede i mottakerland, der det er et marked som fungerer, er effektivt både i forhold til å dekke umiddelbare behov samtidig som det gir mottakere større grad av uavhengighet.
- Støtte til utdanning i krise bidrar til å bygge bro mellom umiddelbare behov og langsiktig utvikling.

Disse lærdommene og erfaringene er bekreftet i evalueringer av norsk innsats i langvarige kriser, som for eksempel i Syria og Afghanistan. Litteraturen viser at det er utfordringer knyttet til relasjonen mellom humanitær innsats og langsiktig utvikling. I følge studien er en av de største utfordringene at sterk politisk innflytelse på støtte og respons hemmer en helhetlig og forutsigbar tilnærming til langvarige kriser. En annen utfordring er mangel på gode rutiner og systemer for systematisering av kunnskap og læring på tvers. Det synes som om kunnskap og læring mest skjer på individnivå. Når individene flytter videre, er det lite som sitter igjen. Litteraturen viser at ulike arbeidsmåter, språk og prioriteringer hos utviklingsaktørene fører til duplisering av arbeid og ineffektiv respons til langvarige kriser ved at noen behov mangler finansiering, mens andre tiltak og behov får mye finansiering.

Gitt funn fra tidligere evalueringer av norsk innsats, i blant annet Syria, Afghanistan og Haiti, som viser at Norge har et fleksibelt bistandssystem med korte beslutningsveier, kan det synes som Norge har et godt utgangspunkt for å kunne lykkes i arbeidet med å få til en helhetlig tilnærming til arbeid i langvarige kriser og land i sårbare situasjoner.

Videre prosess

Vi forventer ikke at det utarbeides en egen oppfølgingsplan for denne studien siden den er et bakgrunnsdokument for en fremtidig evaluering av Norges arbeid i langvarige kriser og land i sårbare situasjoner. Studien gir imidlertid innspill som kan være nyttige i Utenriksdepartementets pågående arbeid med å utvikle en strategi for Norges innsats i stater og regioner i sårbare situasjoner.

Evalueringsavdelingen vil nå konkretisere tema og innfallsvinkel til en evaluering av Norges arbeid i langvarige kriser og land i sårbare situasjoner. I dette arbeidet vil Utenriksdepartementet og Norad bli invitert til å komme med innspill.

Per Øyvind Bastøe
Evalueringsdirektør

Anette Wilhelmsen
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur.